

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. május 13.

LATIN NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. május 13. 14:00

I. Fordítás

Időtartam: 135 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Az alábbi latin szöveget nyomtatott szótár segítségével kell lefordítania magyarra. A feladat elvégzéséhez 135 perc áll rendelkezésére. A fordítással maximálisan 40 pontot szerezhet. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Végző megoldását (tisztázatot) írhatja a következő oldalra vagy a teremfelügyelőktől kapott pótlapra – az utóbbi esetben egyértelműen tüntesse fel, melyik a tisztázatot! Piszkozatot vagy jegyzeteket, ha szükséges, a pótlapokra és a latin szöveg sorközeibe írhat. Az esetleges piszkozati és tisztázati pótlapokat külön-külön számozza be. Csak a teremfelügyelőktől kapott lapokon dolgozhat, és minden lapot be kell adnia.

Fordítás

*Caesar bemutatja olvasóinak a gall és a germán
társadalom egy fontos jellegzetességét*

Quoniam ad hunc locum¹ perventum est, non alienum esse videtur de Galliae Germaniaeque moribus et, quo differant hae nationes inter sese proponere. In Gallia non solum in omnibus civitatibus atque in omnibus pagis partibusque, sed paene etiam in singulis domibus factiones² sunt, earumque factionum principes sunt, qui summam auctoritatem eorum³ iudicio habere existimantur, quorum⁴ ad arbitrium iudiciumque summa omnium rerum⁵ consiliorumque redeat.⁶ Itaque eius rei causa antiquitus institutum⁷ videtur, ne quis ex plebe contra potentiorum auxilii egeret: suos enim quisque opprimi et circumveniri non patitur, neque, aliter si faciat, ullam inter suos habet auctoritatem.

¹ *ad hunc locum* – az elbeszélésnek erre a pontjára

² *factiones* – védelmi csoportok, szervezetek

³ *eorum* – ti. a közemberek

⁴ *quorum* – ti. *principes*

⁵ *summa omnium rerum* – a legfontosabb dolgok

⁶ *redeo* + *ad* (itt) – vmitől függ

⁷ *institutum* – egészítse ki: *esse*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	maximális pontszám	elért pontszám
I. Fordítás	40	
ÖSSZESEN	40	

_____
javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Fordítás		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

Azonosító
jel:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. május 13.

LATIN NYELV
EMELT SZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. május 13. 14:00

II. Feladatsor

Időtartam: 45 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Fontos tudnivalók

Ebben a vizsgarészben egy nyolc kérdésből álló feladatlapot kell megoldania. A munkához semmilyen segédeszközt nem vehet igénybe. A rendelkezésére álló idő 45 perc. A feladatlappal összesen 35 pontot szerezhetsz. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Az egyes feladatok mellett ott találja azok pontértékét is. Csak a feladatlapon dolgozhat, de ha szükség van rá, az üres oldalakon készíthet jegyzeteket. Ügyeljen arra, hogy esetleges javításait mindig egyértelműen jelölje: a rossz választ egy vonallal húzza át és tegye zárójelbe!

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

---

1. Alkosson a megadott főnévből és névmásból / melléknévből egyeztetett szókapcsolatot! (5 pont)

montem (noster, -tra, -trum) .....

(ille, illa, illud) poetarum .....

de pugna (horribilis 2) .....

magistratui (qui, quae, quod) .....

(is, ea, id) rerum .....

2. Változtassa középfokúvá a következő alakokat! Egyéb nyelvtani tulajdonságok ne változzanak meg! (3 pont)

bene .....

similia .....

longissimos .....

3. Ami imperfectumban volt, az kerüljön perfectumba, és megfordítva, valamennyi egyéb jellemző megtartásával! (6 pont)

agebam .....

laboravissemus .....

imperaverunt .....

habetur .....

lecta erunt .....

caperis .....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. Határozza meg pontosan a megadott igealakokat! (4 pont)

- det .....
- habet .....
- dicet .....
- fer .....

5. Folytassa a megkezdett mondatokat igeneves szerkezetekkel az alábbi szavak és a megadott szempontok alapján! (9 pont)

- a) Patres audiverunt .....
- hostis, -is m. + venio 4 veni, ventum (utóidejű accusativus cum infinitivo)
- b) Agricola videt .....
- grex, gregis m. + pascor 3 pastus sum = 'legel' (egyidejű participium coniunctum)
- c) Consul a populo amabatur .....
- Poeni, -orum m. + vinco 3 vici, victum (előidejű ablativus absolutus)

6. Equites in forum venerunt, ut cum senatu agerent.

a) Miért áll az *agerent* állítmány coniunctivusban? (1 pont)

.....

b) Miért áll *praeteritumban*? (1 pont)

.....

c) Miért áll *imperfectumban*? (1 pont)

.....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

---

7. Adja meg az alábbi szavak ellentétes jelentésű párját! (2 pont)

novus 3 .....

hostis, -is m. ....

gravis 2 .....

durus 3 .....

**8. Melyik latin szóból erednek a következő szavak? Teljes szótári alakot adjon meg!
Milyen értelemben használjuk a magyar szót? (3 pont)**

antikvárium .....

bónusz .....

centenárius .....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Fordítás		40	
II. Feladatsor	1. feladat	5	
	2. feladat	3	
	3. feladat	6	
	4. feladat	4	
	5. feladat	9	
	6. feladat	3	
	7. feladat	2	
	8. feladat	3	
ÖSSZESEN		35	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma:		75	

_____
javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Fordítás		
II. Feladatsor		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....